

Sonuç olarak;

Çatışmanın yaşamın doğal bir parçası olduğunu ve çatışma çözme becerisinin çocuğun duygusal zeka gelişimi içinde önemli bir yer kapladığını unutmamalıyız; çünkü sosyal beceriler okullarda öğretilen bilgilerden daha önemsiz değildir.

Öğretmen olarak;

Biz bilincine sahip öğretmen, ilişkilerinde üç şeyi canlı tutar: 1. Ben 2. Sen ve 3. İlişki. Biz bilincini yaşatabilmek için önce kişinin kendini bir değer olarak görmesi, 'Ben varım ve değerliyim.' diyebilmesi gerekir. Bunu yaparken aynı zamanda ilişki içerisinde olduğu diğerine de 'Sen varsın ve değerlisin.' mesajını verir. Yine aynı zamanda 'Sen ve ben bu yolculuğu bir ilişki içinde, beraber yapıyoruz, biz yoldaşız.' mesajını verir. Biz bilinci içerisindeki öğretmen, arkadaşlarıyla, öğrencilerle, velilerle, toplumla bir yolculuk yaptığının farkındadır, yoldaşlık duygusu içerisinde.

- **Çatışma Nedir?**
- **Çatışma Ortak Özellikleri**
- **Çatışma Türleri**
- **Çatışma Çözme Eylem Basamakları**
- **Okulda Çatışma Çözme**

ÇATIŞMA VE ÇATIŞMA ÇÖZME BECERİLERİ

ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

ÇATIŞMA NEDİR?

Kişilerin bazı durumlar ve konular üzerinde uzlaşamadığında ya da kişinin istediği iki şey birbiriyle çatıştığında ve birini seçmek istediğinde ortaya çıkan durumdur.

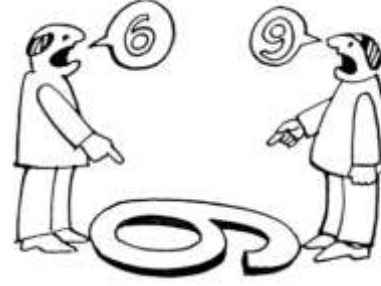

Çatışma Türleri

Çatışmadan Kaçmak (Kaybet-Kazan veya Kaybet-Kaybet): Bireyin sorunu görmezden gelip küsererek, kaçarak ya da sorun yokmuş gibi davranarak çatışmadan kaçması durumudur. Kaçan kişi kaybedip karşısındaki kazanabilir veya iletişime geçilmemesi durumunda her iki kişi de olaydan zararlı çıkabilir.

Saldırgan ve Yıkıcı Tepkiler: Kazan-Kaybet: Güçlü olanın güçsüze tehdit ederek, şantaj yaparak, küfrederek ya da saldırgan davranışlarda bulunarak amaç doğrultusunda kendisinin kazanması ve karşısındakinin kaybetmesi durumudur. Kişiler üzerinde telafisi olmayan olumsuz etkiler meydana getirebilir.

Yapıcı, Barışçıl ve Onarıcı Tepkiler: Kazan-Kazan : Kişilerin karşılıklı konuşarak, olayların artı ve eksilerini tartışarak, kimsenin zarar görmemesini sağlayarak, empati kurarak sorunları çözüme kavuşturması

ÇATIŞMA ÇÖZME EYLEM BASAMAKLARI

1-Kızgınlığı kontrol altına almak

Kızgınlığınızı kontrol altına alın. Siz ve öğrencini sağlıklı düşünemeyecek kadar kızgın iseniz ve duygularınızı kontrol edemiyorsanız uzlaşma sağlanamaz.

2- Karşı tarafa yaklaşmadan önce bir kez daha düşünmek

Öğrencinize yaklaşmadan önce bir kez daha düşünün. Çatışma tarafları nasıl etkilemektedir? Çatışmada taraflar için çıkarlar ve değerler nelerdir? Taraflardan her birinin diğerine ilişkin önyargıları ve varsayımları nelerdir? Söz konusu çatışmayı yönetmede ya da çözümlenmede en iyi yaklaşım nedir? İşbirliği yapılacaksa bunu başlatmak için en uygun yer ve zaman nedir?

3 Olumlu bir hava oluşturmak

Olumlu bir hava oluşturun. Öğrencinizi uzlaşmaya ve konuşmaya davet edin. İyi niyetli olduğunuzu gösterin. Onu dikkate aldığınızı ve önem verdiğinizi gösterin.

4 Temel bazı kurallara dikkat etmek

Temel kurallara dikkat edin. Öğrencinizi dikkatle dinleyin ve sözünü kesmeyin. Durumu iyileştirmek için çalışın. Sakinliğinizi koruyun.

5 Sorunu tartışarak tanımlamak

Problemi tartışarak tanımlayın. Öğrenciniz için önemli olan hususları ortaya koyun ve duyguları paylaşın. Etkili konuşma ve dinleme tekniklerini kullanın. İhtiyaçları ve çıkarları belirleyin. Gerekliyse değerleri, varsayımları ve kaygıları paylaşın. Ortaya çıkan yeni algı ve anlayışı gözden geçirin.

6. Olası çözümler için beyin fırtınası yapmak

Olası çözümler için beyin fırtınası yapın. Tarafların ihtiyaç ve çıkarlarının tatmin olabilmesi için düşünceleri açıkça ortaya koyun. Bu aşamada henüz düşünceleri eleştirmeyin ve yargılamayın. Düşüncelere açık olun. "Sen" yerine "biz" kullanmaya özen gösterin.

7.Olası çözümleri değerlendirmek ve uygun çözümleri belirlemek

Olası çözümleri değerlendirin ve uygun çözümleri belirleyin. Çözümler şu nitelikleri taşımalıdır: Her iki taraf için de kabul edilebilir, Gerçekçi ve gerçekleştirilebilir, Belirgin ve Dengeli olmalıdır. Çözümler her iki taraf için de önemli ana hususları içermelidir.

8.Çözümlerin işlerliğini izlemek

Çözümlerin işlerliğini izleyin. Belirli bir süre sonra çözümlerin işleyip işlemediğini kontrol edin. İşlemiyorsa, yukarıdaki basamakları tekrarlayarak çözümleri yeniden gözden geçirin.

Okulda Çatışma Çözme

Okullarda öğretmen ve öğrenci arasında yaşanan çarşmaların çoğu iletişim sorunlarından kaynaklanmaktadır. Çarşmayla başa çıkabilmede ve başarılı bir şekilde çarşmaları çözebilmede öğretmenin öncelikle temel iletişim becerilerini kullanabilmesi önemlidir. Sağlıklı bir iletişim için ise özellikle dinleme, empati ve ben dili gereklidir.